Шифр: 452

Задача № 3, аркуш № 1

Перекладу слів:

paiheya - собака
vovo - дочка
pe'i - риба
poki - дитина
koro - батько
nua - мати
kuri - кіт
kape - начальник

yago'a - чути
kimi - шукати
kai - їсти
take'a - бачити
haka hopu - мити

У рапануйській мові для позначення минулого часу ~~не~~ попереду дієслова ставиться he. Після дієслів yago'a та take'a та перед підметом (особою або предметом, що виконує дію) ставиться частка e. Після решти дієслів – перед предметом, на який спрямовано дію ~~пишеться~~ і. Якщо дію виконує „я", то записується підмет ai після дієслова, враховуючи попередні закономірності. Як неозначений артикль використовується te, а якщо предмет чи особа комусь належить, то пишеться:

– tā'aku / tō'oku, якщо предмет належить „я";
– tā'ana, якщо предмет належить комусь ~~[redacted]~~, крім мене.

Tā'aku і tō'oku використовуються, в залежності від роду. Якщо дію виконує третя особа (він), то особу не зазначають. Загальна схема речення в минулому часі має вигляд:

He ═══ (e) ── (i) ~~~ ----.

* У реченні використовується або e, або i.

Завдання 1.

9) He yago'a e te koro tā'ana vovo. – Батько чув свою дочку.
10) He kimi te kape i te koro. – Начальник шукав батька.

Завдання 2.

11) Я їв рибу. – He kai au i te pe'i.
12) Дочка бачила свого батька. – He take'a e te vovo tō'oku koro.
13) Він мив свою дитину. – He haka hopu i tā'ana poki.
14) Матір бачила кота. – He take'a e te nua te kuri.
15) Він чув собаку. – He yago'a te paiheya.